

Literární odpoledne se spisovatelkou v lánském muzeu.

Její hrdinové tvoří příběh sami. Nikdy neví předem, jak dopadne

Ivoně Březinové to píše samo!

Šest dětí na běžkách na původně krátké hřebenové túře v Krkonoších překvapí náhle sněhová vánice, ve které ztratí orientaci. A to netuší, že je vyhlášeno lavinové nebezpečí! Co si počnou? Zkusí přežít mrazivou noc v otevřené zasněžené krajině? To je stručný nástin napínavého příběhu v zatím poslední knize Ivony Březinové v edici Go!. Nevinná lavina. O ní, svém spisovatelském životě a dalších věcech besedovala Ivona Březinová na Literárním odpoledni v Muzeu T. G. M. v Lánech. Otázky vymyslely a spisovatelce pokládaly hlavně děti ze čtvrté třídy zdejší základky.

Kdy a jakou jste napsala první knížku?

Od pěti let jsem si vytvářela příběhy a bylo to úžasné dobrodružství. Ale čekala jsem skoro do třiceti, než jsem napsala první opravdickou knihu. Jmenovala se Panáček Paneláček. Prvními posluchači, a tedy pokusnými králíky, byly mé dvě dcerky. Vždycky jsem si je posadila na klín a předčítala jim právě napsané kapitoly a číhala, jak budou reagovat. Když se nesmály nebo nelekaly tam, kde by podle mého měly, věděla jsem, že je něco špatně a tu část jsem předělala. Dnes už jsou dospělé, ale občas mi pomohou nalézt správný výraz pro mluvu třeba náctiletých, když o nich zrovna píšu. Na manželovi testuju, jak se bude kniha líbit předčítajícím tatínkům a mí rodiče zase dělají první korektury. Všechny je dokážu zaměstnat.

Máte nějaké koníčky?

Mimo psaní mám velice málo času. Je mou prací a zároveň úplně největším koníčkem. Dřív jsem ze všeho nejraději četla. Teď ale musím ke svým tématům prostudovat hromady odborné literatury nebo populárně naučných knih, takže na vlastní výběr knihy pro radost už čas nezbyvá. Mí hrdinové se dostávají do nejrůznějších prostředí a problémů, proto se nejprve musím o všem hodně dozvědět, abych je tím dokázala provést.

Co právě píšete?

Pracuji na sérii knížek Go! o deseti až šestnáctiletých dětech, které prožívají různé životní nebezpečné situace. Například ztroskotají v moři. Přežijí nejen kvůli štěstí, ale hlavně mají alespoň částečné znalosti, jak se zachovat. Tatáž skupina dětí se v Nevinné lavině ocitne uprostřed nebezpečné sněhové vánice a je nucena zůstat v noci venku.

V nakladatelství je k vydání 3. díl série Go! Zajatci džungle odehrávající se v Thajsku. Teď právě píšu příběh z tuniské pouště, kde opět dojde k nějakému neštěstí a děti si musí samy poradit, aby se v pořádku vrátily zpátky. Naprosto rozhodující knihou mého dětství byl Robinson Crusoe, vždy jsem musela přemýšlet, co bych udělala na jeho místě. K němu se právě vztahují tituly ze série Go!.

Zlomek knih Ivony Březinové.

Kde berete nápady do svých příběhů?

Nepíšu ani o sobě, ani o rodině, čerpám z hlubin své fantazie. Samozřejmě některé situační momenty v knížkách použiju, ale baví mě vymýšlet, co by se mohlo stát. Když píšu, nechám se svými postavami zatahnout do děje. Prožívám s nimi jejich životy v nejrůznějších situacích a prostředích a vlastně dopředu nevím, kam mě nakonec dovedou.

Sama mám nápadů na deset let psaní dopředu, ale nebráním se ani tématům tak zvaně na objednávku. Dostávám za úkol věnovat se nějakému problému, třeba autismu nebo závislostem. Vznikla tak série knížek Má to háček. Svými tituly do ní přispívá i psychologka

Petra Štarková. Do téhle řady patří například triptych Holky na vodítku. Každý díl se zabývá jiným druhem závislosti, popisuje jejich zprvu nenápadné a plíživé pronikání do životů hlavních postav, až je ovládnou a teď jak z toho? Nebo jsem měla za úkol napsat knihu na základě natočeného, ale ještě nepromítaného filmu. Aby pak obojí bylo uvedeno současně. Takhle jsem sepsala Kozí příběh, Hurvínka nebo Robinsona na ostrově zvířátek. Měla jsem v počítači filmy, které z našich diváků ještě nikdo v kině neviděl. To ale nejsou moje vlastní náměty.

Kde a jak dlouho knihu píšete?

Nejraději píšu doma, kde mám klid a nic mě neruší. Když byly děti malé, trvalo mi napsání jedné knihy i několik měsíců. Teď se jedná o týdny. Je spousta věcí, které jsou pro mě daleko těžší než napsat knihu. Například počítání nebo vyřizování záležitostí na úřadech. Každému jde prostě něco jiného. Bývala jsem vždycky nejlepší ve čtení a slohu, teď se mi to zúročilo.

Mají ilustrátoři vašich knížek přesná zadání?

Ilustrátorům mých knih nechávám dost volnou ruku, jen hlídám faktické věci. Děti jsou velmi všímavé a když napíšu, že měl někdo zelené holínky, nemůžou být na obrázku červené. Možná si někdo všiml, že se v mých knihách objevují ilustrace Heleny Zmatlíkové, která už zemřela. Po její smrti mě oslovil její syn, který vede nakladatelství Artur. Přinesl knížku maďarské autorky, přeloženou kdysi do češtiny a vybavenou ilustracemi jeho matky. Prý už je téma zastaralé a jestli bych nechtěla k obrázkům napsat nový příběh. Tak vznikla Žofinka Ofinka anebo Hrnečku vař, kde jsem převyprávěla známé pohádky vztahující se nějak k jídlu. A na konci každé pohádky je ještě recept na to zmiňované jídlo.

Jak starým dětem jsou vaše příběhy určené?

Věkové skupiny dětí, pro které píšu, musím nutně střídat. Neuměla bych psát jen pro prvňáky nebo dospívající nebo lepit pouze leporela pro nejmenší. Občas slýchám, že některé příběhy pro náctileté končí náhle jakoby bez rozuzlení. To je ale záměr a týká se triptychu Holky na vodítku. Hlavními hrdinkami jsou dívky postižené různými závislostmi, které se po neblahých životních událostech dostanou do léčebny. Knihy končí odchodem z ústavu. Dívky by měly být zdravé, ale my nevíme, co s nimi bude dál a jestli budou žít šťastné životy. Nechávám na čtenářích, aby jim přisoudili další osud. Zajímavý a ne moc povzbudivý výsledek měla literární soutěž, kterou před časem vyhlásilo nakladatelství pro děti Albatros. Čtenáři měli napsat, jak hrdinky z mých knih nejspíš dopadly. Naprostá většina soutěžících jim přisoudila špatný konec, ale věrme, že ve skutečnosti by tak nedopadly.

Lída Faflíková